

Informace o vyplacených dávkách v rezortu MPSV ČR
v lednu 2023

Obsah:

1) Dávky důchodového pojištění	2
2) Dávky nemocenského pojištění	3
3) Podpory v nezaměstnanosti	5
4) Nepojistné sociální dávky	6
5) Souhrnný přehled vývoje výdajů na sociální dávky	12
6) Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	13

1) Dávky důchodového pojištění

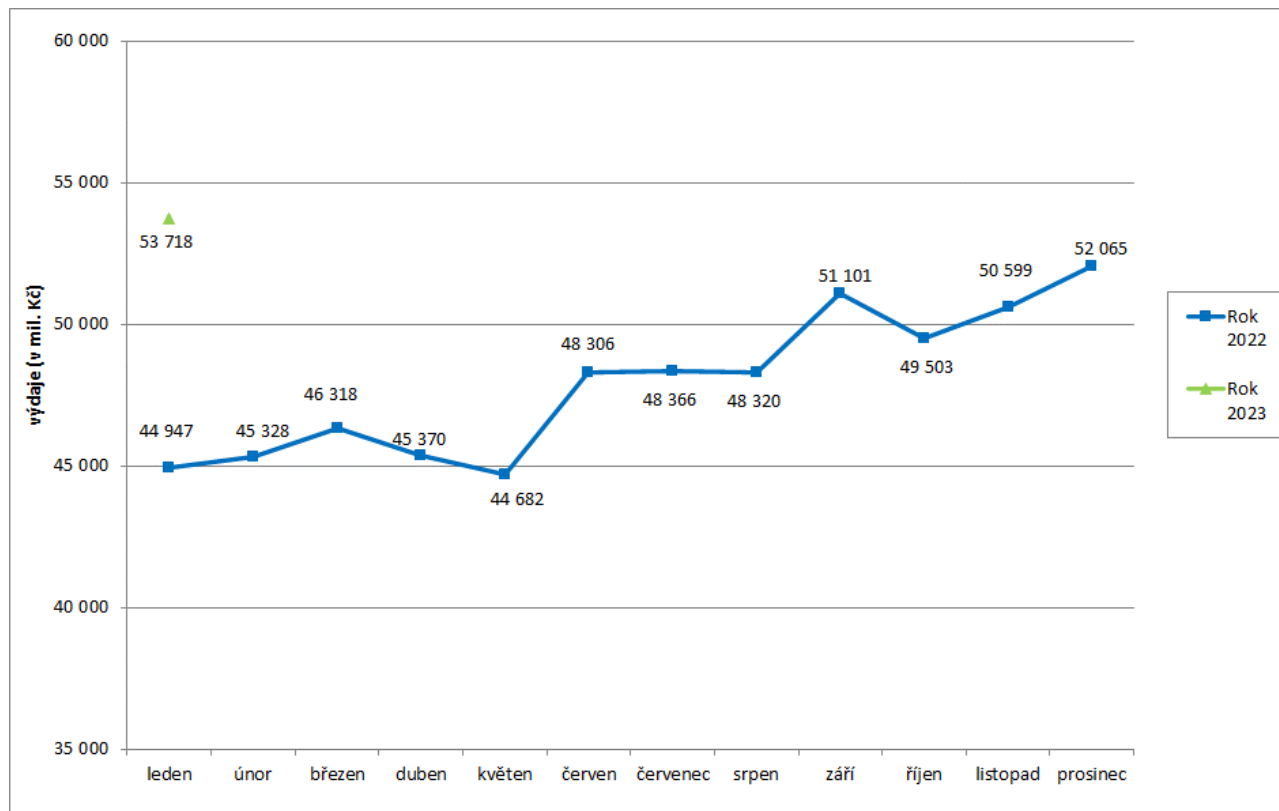
- **Výdaje na důchody** dosáhly v **lednu 2023** podle údajů ČSSZ úrovně cca **53,7 mld. Kč**.
- V lednu 2023 proběhla **valorizace důchodů** – základní výměra byla zvýšena o 140 Kč na 4 040 Kč a procentní výměra byla zvýšena o 5,1 %, tj. celkové navýšení u průměrného důchodu o 865 Kč. Výdaje na **valorizaci důchodů** za měsíc **leden 2023** činily **8 339,8 mil. Kč**, tyto výdaje jsou ovlivněny mimořádnými valorizacemi v červnu a září 2022 a také valorizací v lednu 2023 a zavedením výchovného od ledna 2023.

Tabulka 1.1: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok			
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec		
Rok 2023 (v mil. Kč)		53 718														x
Rok 2022 (v mil. Kč)		44 947	45 328	46 318	45 370	44 682	48 306	48 366	48 320	51 101	49 503	50 599	52 065			574 905
Rozdíl	v mil. Kč	8 771														
	v %	19,5														

Zdroj: ČSSZ

Graf 1.1: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění

Tabulka 1.2: Vývoj počtu důchodců a vyplacených důchodů podle druhu důchodu

Druh důchodu	Počet důchodců (v tis.)		Meziroční index v %	Počet vypl. důchodů (v tis.)		Meziroční index v %
	leden 2022	leden 2023		leden 2022	leden 2023	
Starobní	2 373,3	2 370,1	99,9	2 452,4	2 451,6	100,0
Invalidní	414,7	413,1	99,6	424,9	423,0	99,5
<i>III. stupeň</i>	162,6	158,8	97,7	165,7	161,8	97,6
<i>II. stupeň</i>	77,2	77,8	100,8	79,9	80,4	100,6
<i>I. stupeň</i>	174,9	176,4	100,9	179,3	180,8	100,8
Vdovský*	20,5	19,4	94,4	533,9	528,5	99,0
Vdovecký*	5,0	4,9	97,2	99,2	99,3	100,1
Sírotčí	40,3	40,5	100,7	41,8	42,2	100,9
CELKEM	2 853,8	2 847,9	99,8	3 552,2	3 544,6	99,8

Zdroj: ČSSZ

* ve sloupcích „Počet důchodců“ jsou uvedeni pouze příjemci sólo vyplácených důchodů

Pozn.: ukazatel „Počet důchodců“ zahrnuje důchodce v ČR, ukazatel „Počet vypl. důchodů“ zahrnuje rovněž výplaty do ciziny.

Tabulka 1.3: Vývoj výdajů na důchody podle druhu důchodu

Druh důchodu	Vyplaceno v období (mil. Kč)*		Meziroční index v %
	leden 2022	leden 2023	
Starobní	37 571,0	45 221,4	120,4
Invalidní	4 631,5	5 261,4	113,6
<i>III. stupeň</i>	2 346,2	2 680,0	114,2
<i>II. stupeň</i>	770,5	884,1	114,7
<i>I. stupeň</i>	1 514,8	1 697,3	112,0
Vdovský	2 080,0	2 454,0	118,0
Vdovecký	278,5	340,3	122,2
Sírotčí	384,3	440,8	114,7
CELKEM	44 945,3	53 717,9	119,5
Jednorázový příspěvek důchodci**	2,1	0,3	x
CELKEM výdaje na důchody	44 947,4	53 718,2	119,5

Zdroj: ČSSZ

* bez záloh poštám

** na základě ust. § 2 zák. č. 469/2020 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci, v platném znění, přiznán mimořádný jednorázový příspěvek k důchodu ve výši 5 000,- Kč

2) Dávky nemocenského pojištění

- **Výdaje na dávky nemocenského pojištění činily v lednu 2023 cca 4,2 mld. Kč. Při meziročním porovnání se jedná o pokles o cca 310,3 mil. Kč, tj. o 6,9 %.**
- **Výdaje na nemocenské za leden 2023 se meziročně snížily o 6,0 % na 2 867,3 mil. Kč, počet proplacených dnů nemocenského se za leden 2023 meziročně snížil o 0,6 mil. (tj. o 11,0 %) na 4,84 mil. dnů. Průměrné denní nemocenské se zvýšilo meziročně o 5,6 % na 593 Kč.**

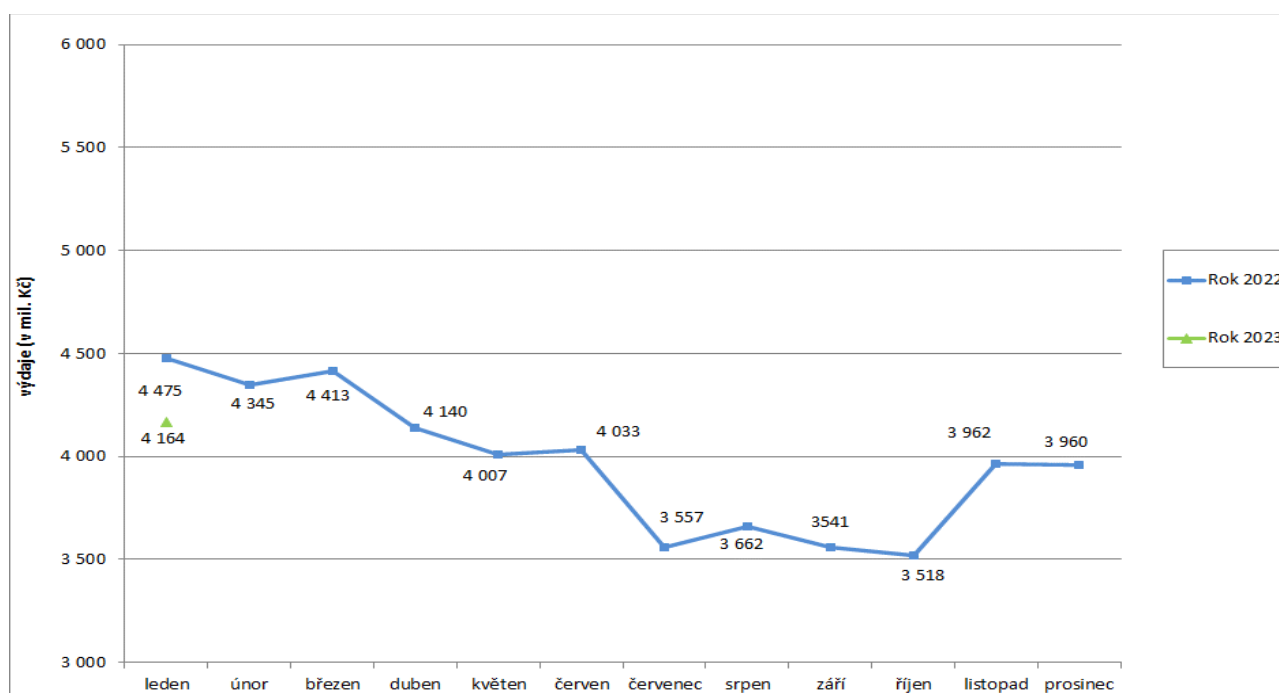
- Výdaje na **ošetřovné** dosáhly v **lednu 2023** výše **320,8 mil. Kč** a oproti předchozímu měsíci byly o 54,2 mil. Kč vyšší. Ve srovnání s lednem minulého roku se snížily o 85,0 mil. Kč.

Tabulka 2.1: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok			
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec		
Rok 2023 (v mil. Kč)		4 164														x
Rok 2022 (v mil. Kč)		4 475	4 345	4 413	4 140	4 007	4 033	3 557	3 662	3 559	3 518	3 962	3 960			47 631
Rozdíl	v mil. Kč	-310														
	v %	-6,9														

Zdroj: ČNB

Graf 2.1: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění

Tabulka 2.2: Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle druhu dávky

Dávka nemocenského pojištění	Vyplaceno v období (mil. Kč)		Meziroční index v %
	leden 2022	leden 2023	
Nemocenské	3 051,3	2 867,3	94,0
Ošetřovné	405,8	320,8	79,1
Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství	0,5	0,6	123,7
Peněžitá pomoc v mateřství	978,7	913,0	93,3
Otcovská poporodní péče	23,6	43,2	182,9
Dlouhodobé ošetřovné	14,8	19,5	132,2
CELKEM	4 474,7	4 164,4	93,1

Zdroj: ČSSZ

3) Podpory v nezaměstnanosti

- V lednu 2023 dosáhly výdaje související s podporou v nezaměstnanosti **888,7 mil. Kč**.
- Podíl nezaměstnaných osob v lednu 2023 vzrostl oproti prosinci 2022 o 0,2 p. b., tj. na **3,9 %**, oproti lednu minulého roku vzrostl o 0,3 p. b. (leden 2022 – 3,6 %).
- Počet uchazečů o zaměstnání, kteří měli ke konci ledna 2023 nárok na podporu v nezaměstnanosti (ukazatel, který významně ovlivňuje výši vynaložených prostředků na podpory v nezaměstnanosti), dosáhl cca 93,5 tis., tj. 33,0 % z celkového počtu 283,1 tis. osob vedených k 31. 1. 2023 v evidenci Úřadu práce ČR.

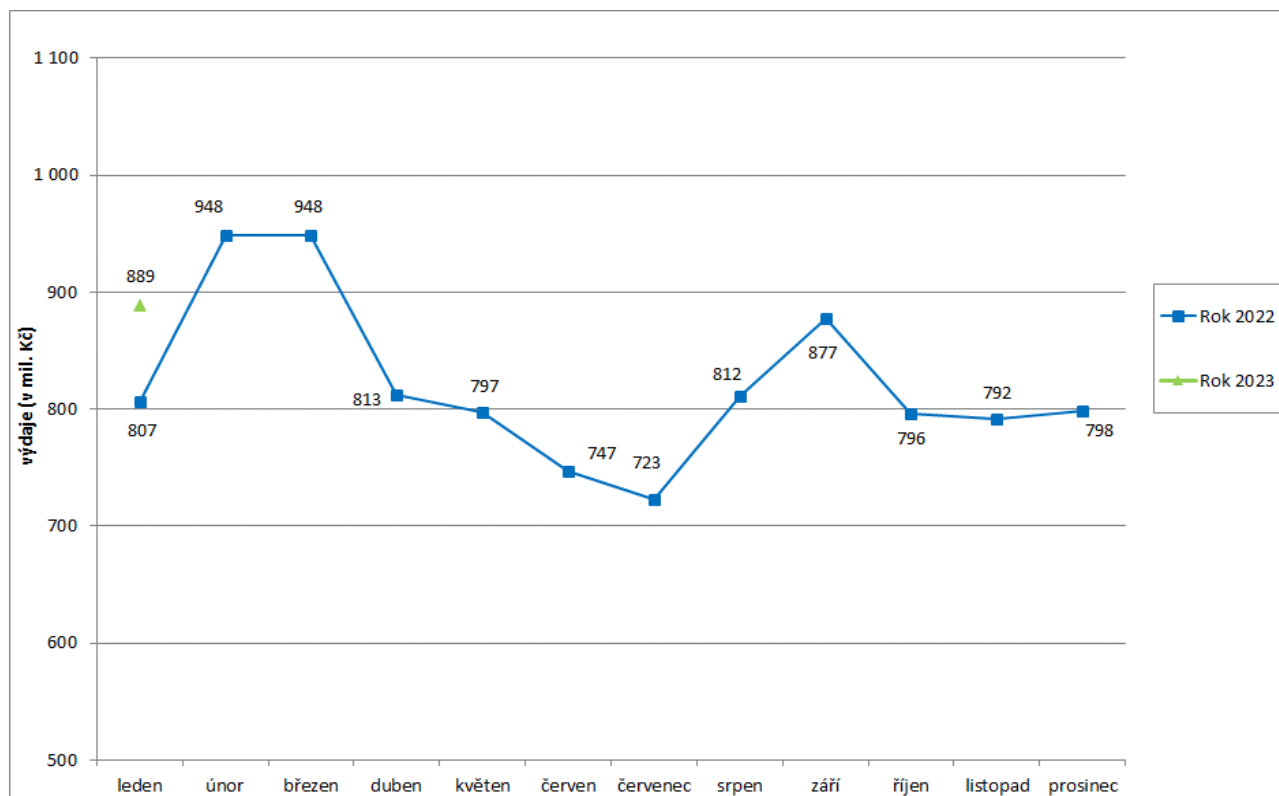
Tabulka 3.1: Vývoj výdajů na podpory v nezaměstnanosti

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc												Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec		
Rok 2023 (v mil. Kč)		889													x
Rok 2022 (v mil. Kč)		807	948	948	813	797	747	723	812	877	796	792	798	9 857	
Rozdíl	v mil. Kč	82													
	v %	10,1													

Zdroj: ČNB

Pozn.: zahrnuje podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci ZP v pracovní rehabilitaci, kompenzace odbytného, odchodného a odstupného, refundace podpor v nezaměstnanosti do zahraničí, naopak nezahrnuje poštovné, bankovní a nákup ostatních služeb

Graf 3.1: Vývoj výdajů na podpory v nezaměstnanosti

4) Nepojistné sociální dávky

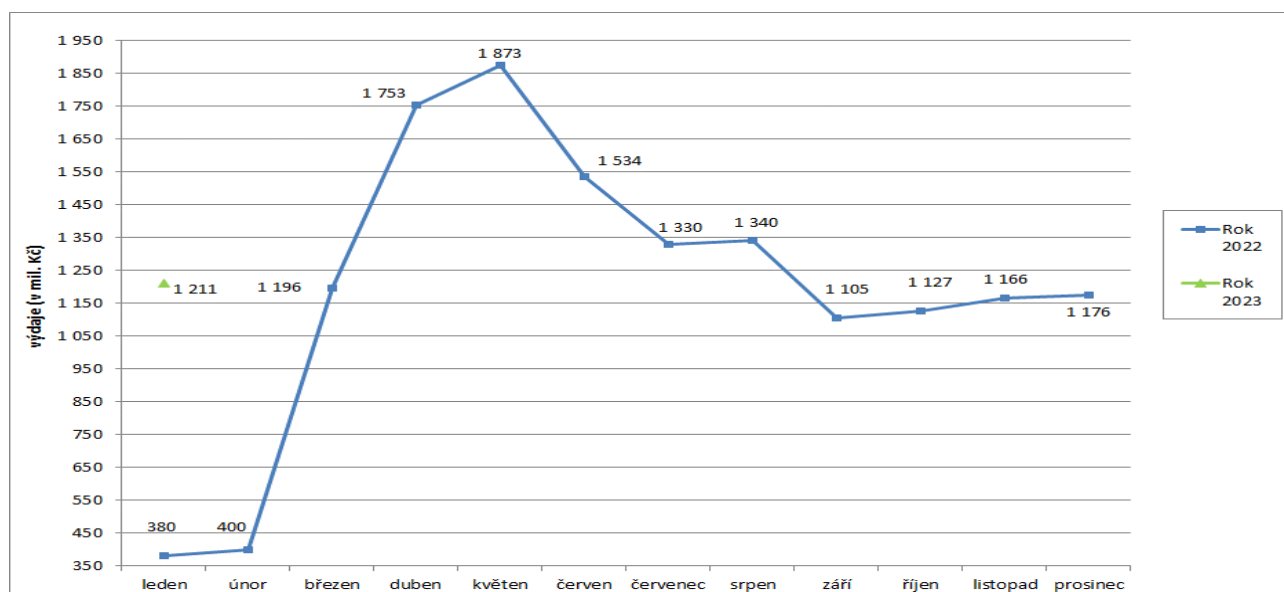
- **Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi** činily v lednu 2023 cca **1 211,2 mil. Kč**. Výrazný nárůst výdajů v lednu 2023 byl oproti stejnému měsíci minulého roku způsoben poskytnutím humanitární dávky občanům Ukrajiny (cca 713,7 mil. Kč). Jedná se o dávku, která je z hlediska odvětvového třídění rozpočtové skladby zahrnuta do pododdílu 417 – dávky pomoci v hmotné nouzi.
- Výdaje na **dávky pro osoby se zdravotním postižením** dosáhly v lednu 2023 cca **310,3 mil. Kč**.
- Na **příspěvek na péči** bylo v lednu 2023 vynaloženo cca **3 064,7 mil. Kč**.
- **Výdaje na dávky státní sociální podpory, dávky pěstounské péče a náhradní výživné** dosáhly v lednu 2023 cca **4,7 mld. Kč**.
- V systému dávek **státní sociální podpory** byl v lednu 2023 zaznamenán meziroční nárůst výdajů o cca 0,7 mld. Kč (o 19,3 %) na **4,4 mld. Kč**. Meziroční nárůst je způsoben zejména zvýšeným počtem vyplacených dávek a výdajů na příspěvek na bydlení.
- Na **dávky pěstounské péče** bylo v lednu 2023 vynaloženo **393,0 mil. Kč**, tj. meziročně o cca 51,9 mil. Kč (o 15,2 %) více.
- **Dávka náhradního výživného** byla zavedena od 1. 7. 2021. Na tuto dávku bylo v lednu 2023 vyplaceno cca 16,2 mil. Kč.

Tabulka 4.1: Vývoj výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi

Výdaje v rámci dávkového systému	Běžný měsíc												Celkové výdaje za rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Rok 2023 (v mil. Kč)	1 211												x
Rok 2022 (v mil. Kč)	380	400	1 196	1 753	1 873	1 534	1 330	1 340	1 105	1 127	1 166	1 176	14 379
Rozdíl	v mil. Kč	831											
	v %	218,7											

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.1: Vývoj výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi

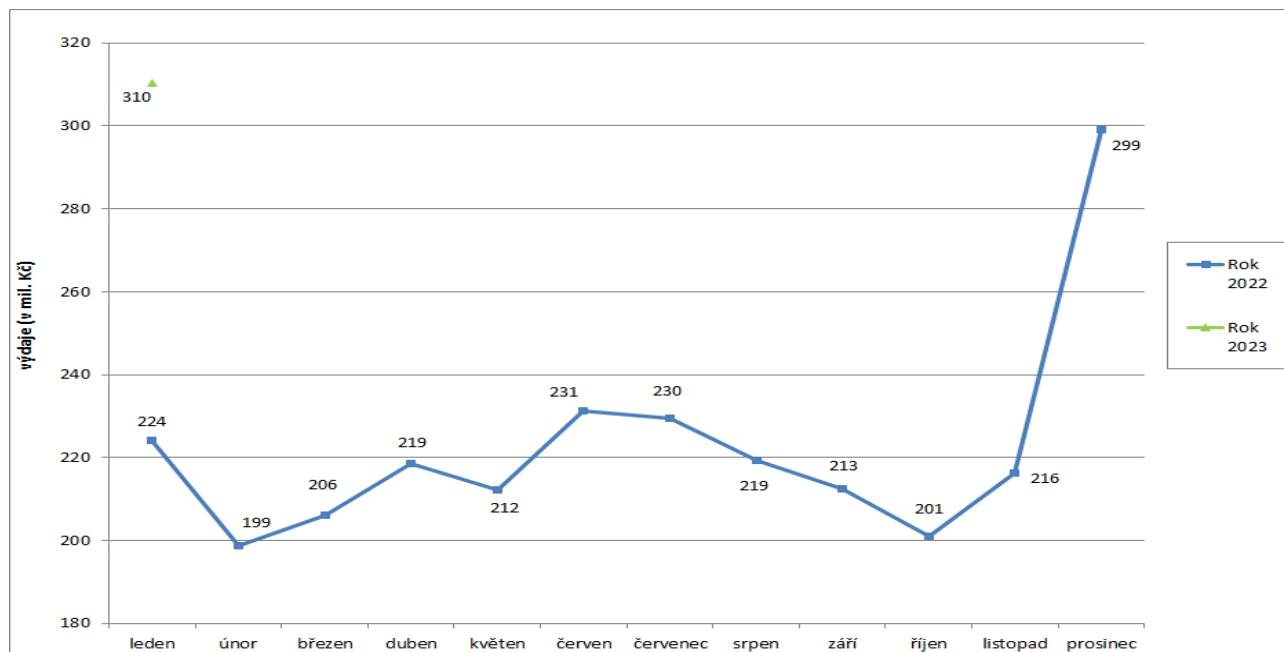
Pozn.: zvýšení výdajů na dávky hmotné nouze od března 2022 je způsobeno zejména poskytnutím humanitární dávky občanům Ukrajiny

Tabulka 4.2: Vývoj výdajů na dávky pro osoby se zdravotním postižením

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok			
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec		
Rok 2023 (v mil. Kč)		310														x
Rok 2022 (v mil. Kč)		224	199	206	219	212	231	230	219	213	201	216	299			2 668
Rozdíl	v mil. Kč	86														
	v %	38,5														

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.2: Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením

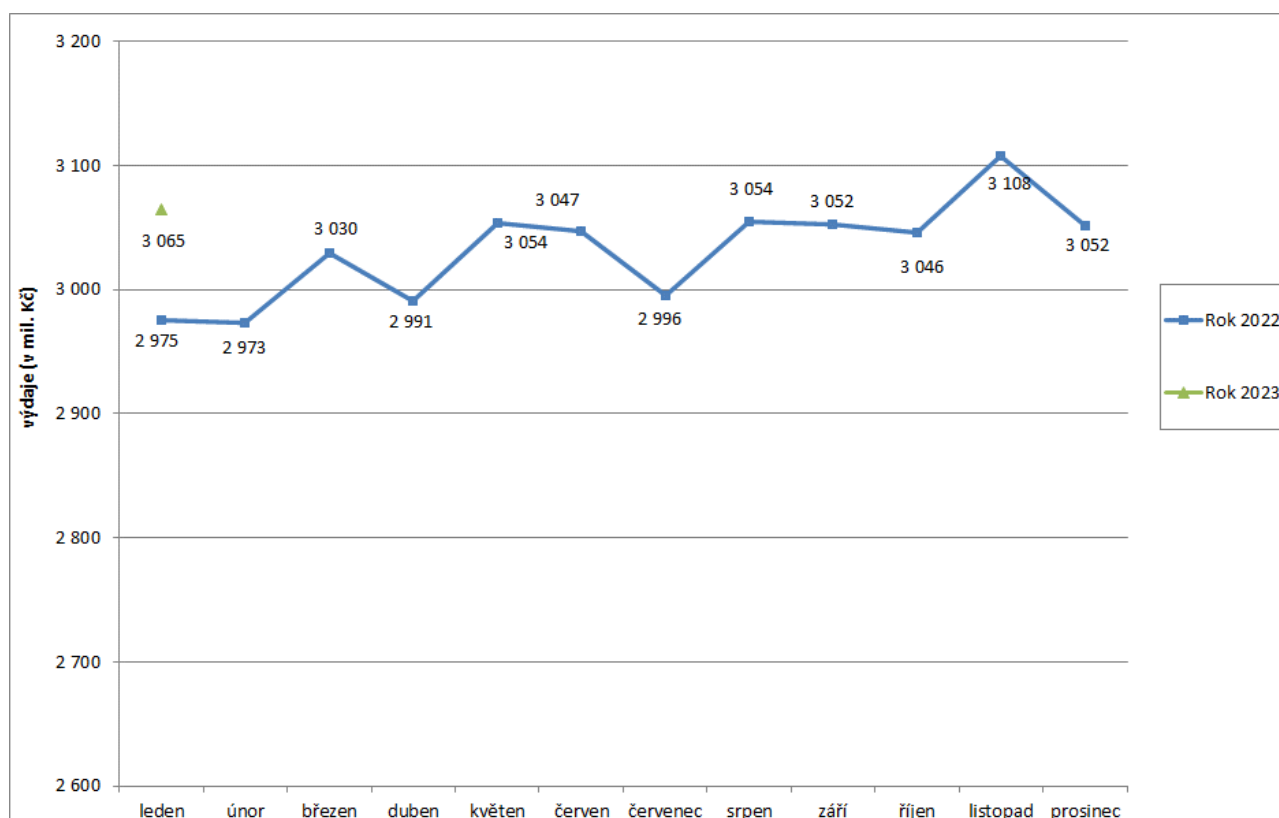
Pozn.: meziměsíční zvýšení výdajů v prosinci 2022 souviselo zejména s navýšením částky příspěvku na mobilitu z původních 550 Kč na 900 Kč.

Tabulka 4.3: Vývoj výdajů na příspěvek na péči

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok			
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec		
Rok 2023 (v mil. Kč)		3 065														x
Rok 2022 (v mil. Kč)		2 975	2 973	3 030	2 991	3 054	3 047	2 996	3 054	3 052	3 046	3 108	3 052			36 376
Rozdíl	v mil. Kč	90														
	v %	3,0														

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.3: Výdaje na příspěvek na péči

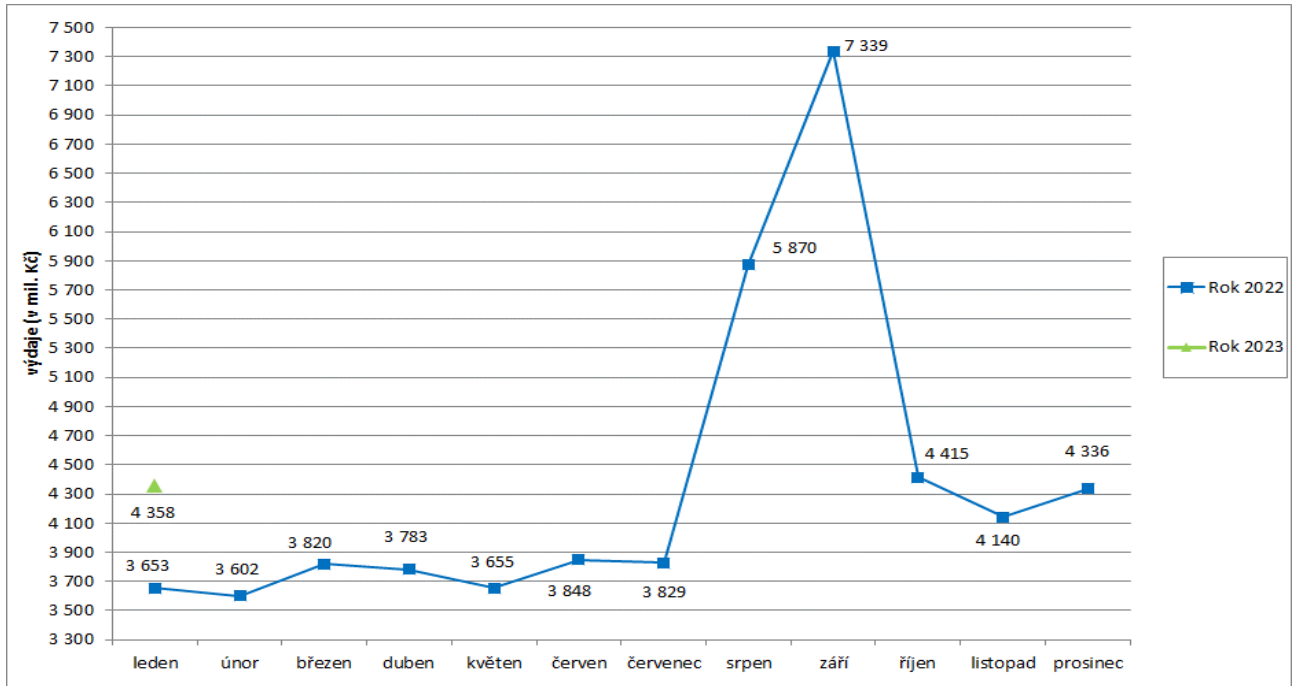
Pozn.: nárůst výdajů v roce 2022 souvisel zejména se zvýšením částek příspěvku na péči ve III. a IV. stupni závislosti osobám v příslušných pobytových sociálních službách a současně s růstem počtu vyplacených dávek v uvedených stupních závislosti.

Tabulka 4.4: Vývoj výdajů na dávky státní sociální podpory

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok			
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec		
Rok 2023 (v mil. Kč)		4 358														x
Rok 2022 (v mil. Kč)		3 653	3 602	3 820	3 783	3 655	3 848	3 829	5 870	7 339	4 415	4 140	4 336			52 289
Rozdíl	v mil. Kč	705														
	v %	19,3														

Zdroj: MPSV (OKstat)

Graf 4.4: Výdaje na dávky státní sociální podpory

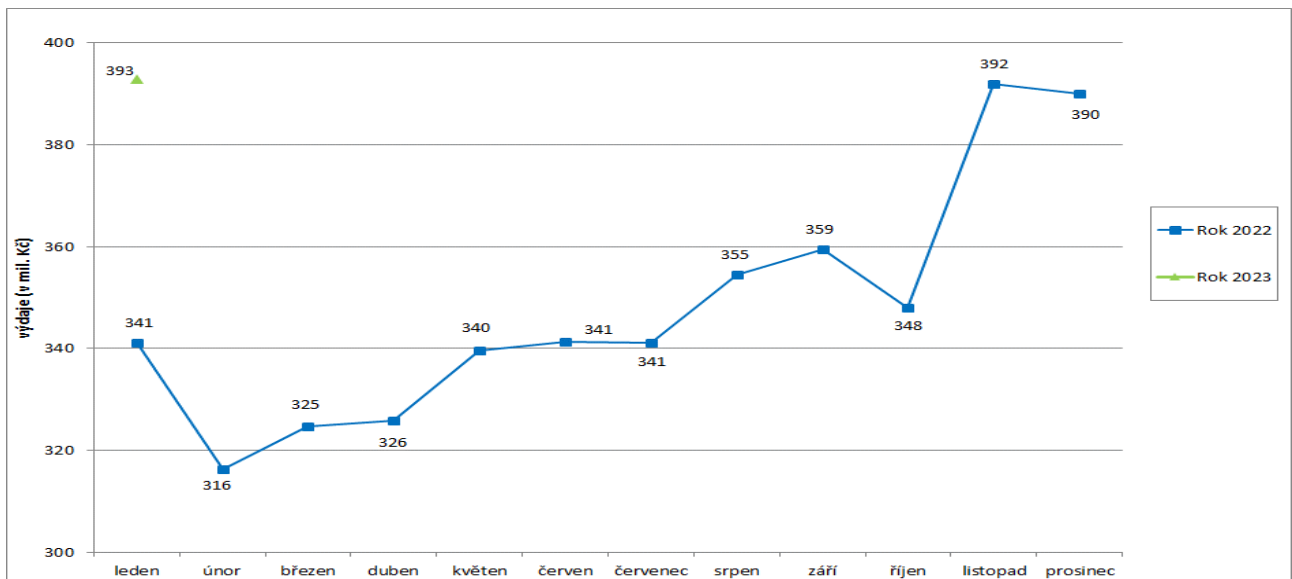
Pozn.: výraznější nárůst výdajů v srpnu a září 2022 byl ovlivněn výplatou jednorázového příspěvku na dítě.

Tabulka 4.5: Vývoj výdajů na dávky pěstounské péče

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok			
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec		
Rok 2023 (v mil. Kč)		393														x
Rok 2022 (v mil. Kč)		341	316	325	326	340	341	341	355	359	348	392	390			4 175
Rozdíl	v mil. Kč	52														
	v %	15,2														

Zdroj: MPSV (OKstat)

Graf 4.5: Výdaje na dávky pěstounské péče

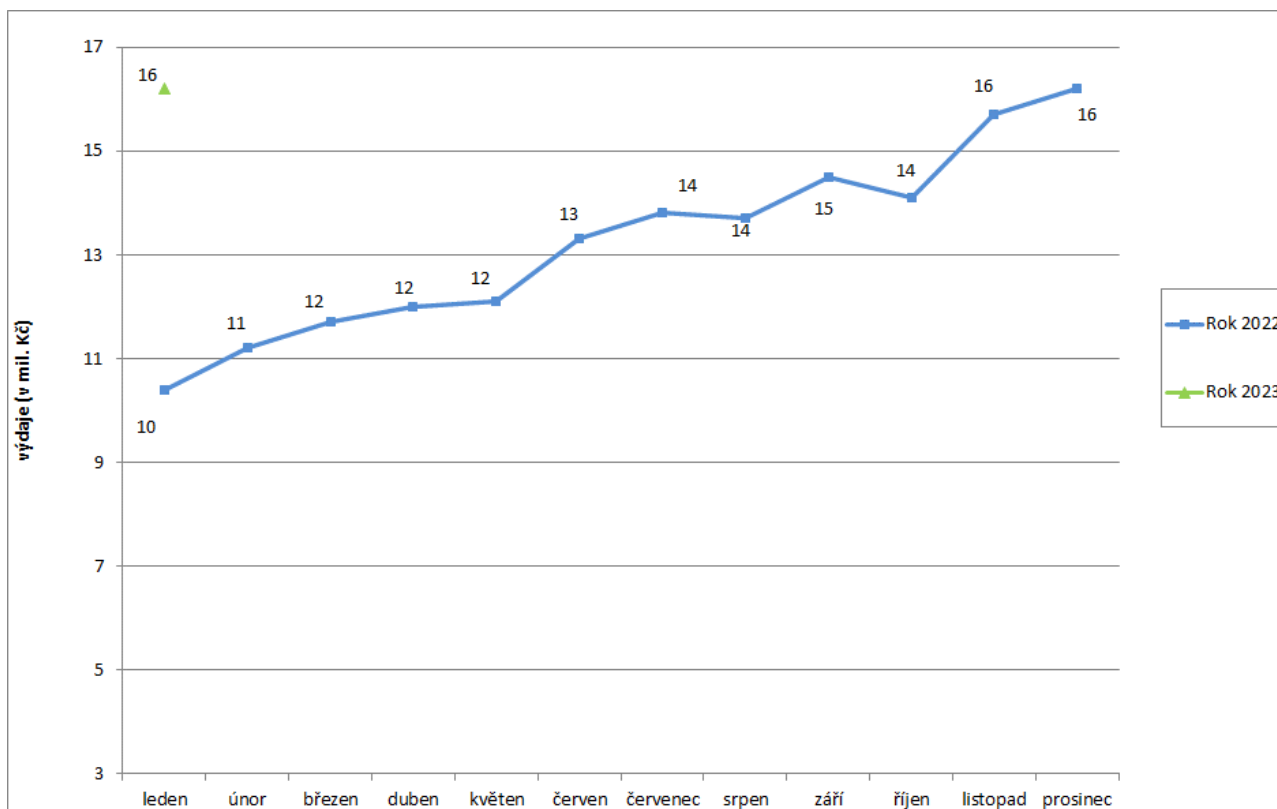
Pozn.: nárůst výdajů od listopadu 2022 souvisel především s navýšením částek příspěvku na úhradu potřeb dítěte

Tabulka 4.6: Vývoj výdajů na dávky náhradního výživného

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok			
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec		
Rok 2023 (v mil. Kč)		16														x
Rok 2022 (v mil. Kč)		10	11	12	12	12	13	14	14	15	14	16	16			159
Rozdíl	v mil. Kč	5,8														
	v %	55,8														

Zdroj: OKsystém

Graf 4.6: Výdaje na dávky náhradního výživného

Tabulka 4.7: Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením, příspěvek na péči, dávky státní sociální podpory, pěstounské péče a náhradní výživné

Typ dávky	Počet vyplacených dávek (v tis.)		Meziroční index v %	Vyplaceno v měsíci (v mil. Kč)		Meziroční index v %
	leden 2022	leden 2023		leden 2022	leden 2023	
Dávky pomoci v hmotné nouzi	91,8	95,6	104,1	380,0	1 211,2	318,7
příspěvek na živobytí	58,4	62,1	106,3	239,1	335,9	140,5
doplatek na bydlení	31,3	31,8	101,6	136,0	154,0	113,2
mimořádná okamžitá pomoc	2,1	1,7	81,0	4,9	7,7	157,1
humanitární dávka	x			x	713,7	
Dávky pro zdravotně postižené	261,2	267,3	102,3	224,1	310,3	138,5
příspěvek na mobilitu	260,6	266,8	102,4	143,5	234,8	163,6
příspěvek na zvl. pomůcku	0,6	0,5	83,3	80,6	75,5	93,7
Příspěvek na péči	359,5	366,1	101,8	2 975,0	3 064,7	103,0
Dávky SSP	690,6	905,9	131,2	3 653,1	4 357,7	119,3
přídavek na dítě	259,2	374,6	144,5	286,1	428,2	149,7
jednorázový příspěvek na dítě ⁸⁾	x	24,3		x	121,6	
příspěvek na bydlení	143,2	229,9	160,5	540,7	1 125,9	208,2
rodičovský příspěvek	287,5	276,2	96,1	2 819,0	2 673,0	94,8
porodné	0,5	0,7	140,0	6,1	7,9	129,5
pohřebné ²⁾	0,2	0,2	100,0	1,2	1,1	91,7
Dávky pěstounské péče	31,2	36,0	115,4	341,1	393,0	115,2
příspěvek na úhradu potřeb dítěte	17,4	21,1	121,3	107,9	159,9	148,2
odměna pěstouna ⁵⁾	13,6	3,3	24,3	229,6	81,4	35,5
příspěvek při převzetí dítěte ²⁾	0,2	0,2	x	1,3	2,2	169,2
příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla ^{2), 3)}	0,0	0,0	x	1,3	0,5	38,5
příspěvek při ukončení pěstounské péče ^{2), 4)}	0,0	0,0	x	1,0	0,0	0,0
příspěvek při pěstounské péči ⁷⁾	x	10,9		x	140,8	
zapatřovací příspěvek - jednorázový, opakující se ⁷⁾	x	0,5		x	8,2	
Náhradní výživné⁶⁾	6,0	9,1	151,7	10,4	16,2	155,8
CELKEM - dávky státní sociální podpory a pěstounské péče a náhradní výživné	727,8	951,0	130,7	4 004,6	4 766,9	119,0
Celkem dávky SSP, PP a náhradní výživné dle čerpání ČNB	x	x		3 797,9	4 699,9	123,7

Zdroj: MPSV (JVM), OkStat, ČNB

1) bez převodů z depozitního účtu a na příjmový účet SR,

2) z důvodu nízkého počtu vyplacených dávek a z důvodu zaokrouhlení není hodnota meziročního indexu uvedena,

3) v lednu 2023 bylo vyplaceno 8 těchto příspěvků, v lednu 2022 se jednalo o 17 příspěvků,

4) v lednu 2023 se nevyplatil žádný příspěvek, v lednu 2022 se vyplatilo 40 příspěvků,

5) ve sloupcích „Vyplaceno...“ bez výdajů na pojistné a na odvody daně z příjmů,

6) dávka zavedena od 1. 7. 2021

7) dávka zavedena od 1. 1. 2022

8) dávka je vyplácena od července 2022 ve výši 5 000 Kč na dítě

5) Souhrnný přehled vývoje výdajů na sociální dávky

Tabulka 5.1 obsahuje základní přehled vývoje výdajů jednotlivých dávkových systémů resortu MPSV uvedených v kapitolách 1 až 4 tohoto materiálu (meziroční srovnání včetně komparace ve vztahu k částkám státního rozpočtu).

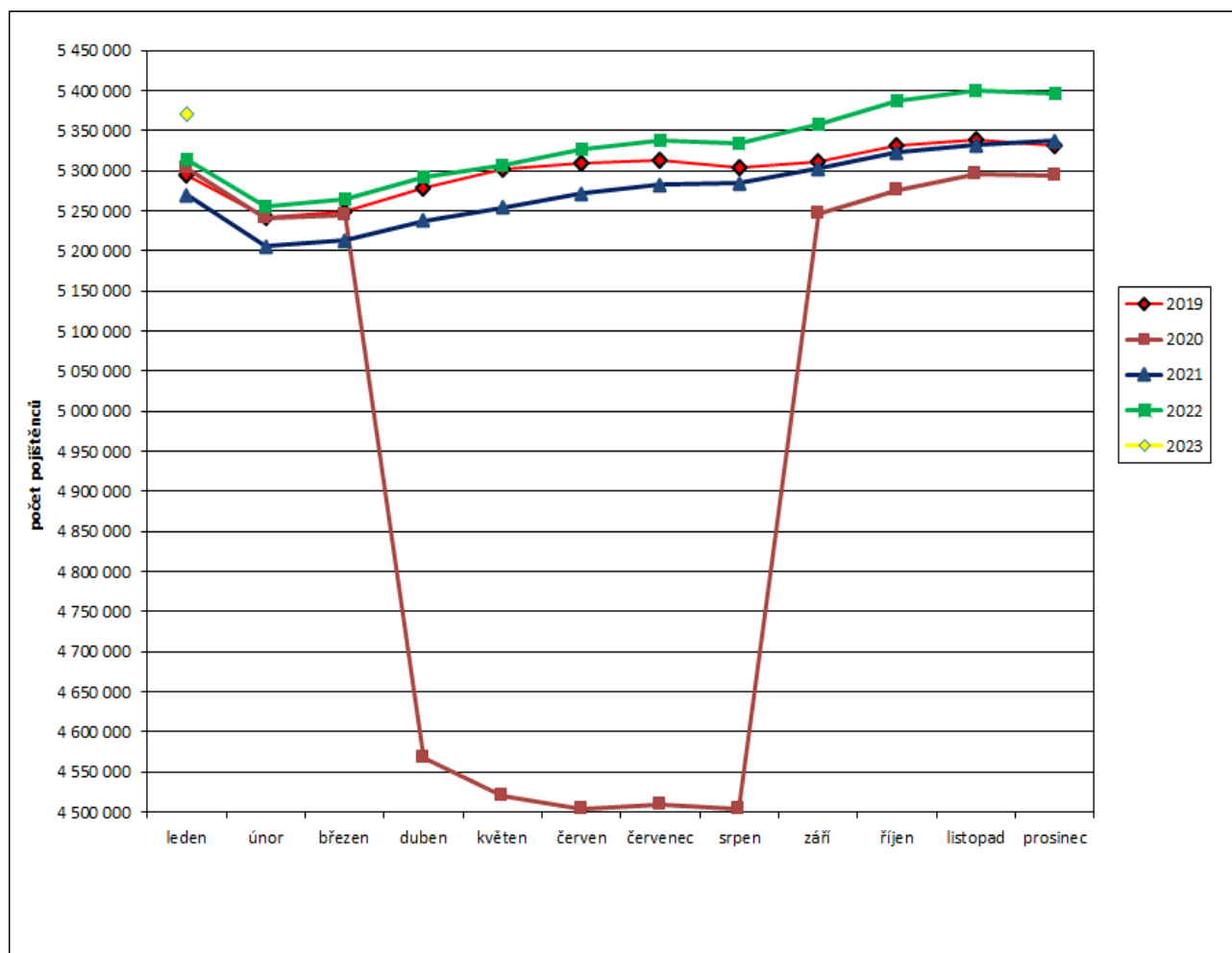
Tabulka 5.1: Vývoj výdajů v oblasti dávkových systémů MPSV

Dávkový systém	Čerpání leden		Rozpočet 2023
	skutečnost 2023	skutečnost 2022	
Dávky důchodového pojištění	53 718,2	44 947,4	656 609,3
Rozdíl - v mil. Kč	x	8 770,8	x
Rozdíl - v %	x	19,5	x
Dávky nemocenského pojištění	4 164,4	4 474,7	51 000,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	-310,3	x
Rozdíl - v %	x	-6,9	x
Podpory v nezaměstnanosti	888,7	806,9	9 264,1
Rozdíl - v mil. Kč	x	81,8	x
Rozdíl - v %	x	10,1	x
Příspěvek na péči	3 064,7	2 975,0	37 615,6
Rozdíl - v mil. Kč	x	89,7	x
Rozdíl - v %	x	3,0	x
Dávky pomoci v hmotné nouzi	1 211,2	380,0	10 000,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	831,2	x
Rozdíl - v %	x	218,7	x
Dávky pro osoby se zdravotním postižením	310,3	224,1	4 270,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	86,2	x
Rozdíl - v %	x	38,5	x
Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče	4 683,7	3 787,5	61 369,4
Rozdíl - v mil. Kč	x	896,2	x
Rozdíl - v %	x	23,7	x
Náhradní výživné	16,2	10,4	200,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	5,8	x
Rozdíl - v %	x	55,8	x
CELKEM	68 057,4	57 606,0	0,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	10 451,4	x
Rozdíl - v %	x	18,1	x

6) Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

- V lednu 2023 se příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti meziročně zvýšily o 4 232,1 mil. Kč na cca **54,1 mld. Kč** (viz tabulka 6.1). Meziroční nárůst byl ovlivněn snížením výběru pojistného v lednu 2022 v důsledku odečtu vyplacených mimořádných příspěvků při nařízené karanténě.
- Z hlediska porovnání v oblasti důchodového a nemocenského pojištění za leden 2023 byly příjmy z pojistného o cca **8,5 mld. Kč nižší** než výdaje, za stejné období roku 2022 byly příjmy **nižší** o cca **4,0 mld. Kč** (viz tabulka 6.2).
- **Celkový úhrn vyměřovacích základů**, ze kterého bylo v lednu 2023 pojistné odvedeno, se meziročně zvýšil o 12,6 mld. Kč na 164,9 mld. Kč, přičemž **celkový počet pojištěnců se zvýšil**, a to o cca **56,5 tis. na 5 371,1 tis. osob** (v tom 4 624,1 tis. zaměstnanců a 747,0 tis. OSVČ). V roce 2022 se jednalo o 5 314,6 tis. pojištěnců (v tom 4 589,2 tis. zaměstnanců a 725,4 tis. OSVČ). Vývoj počtu pojištěnců v průběhu let 2019 až 2023 zachycuje graf 6.1.

Graf 6.1: Vývoj počtu pojištěnců v letech 2019 až 2023

Tabulka 6.1: Meziroční srovnání příjmů z pojistného

	Příjmy z pojistného (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Rozdíl (v mil. Kč)
	leden 2022	leden 2023		
Důchodové pojištění	44 785,1	48 588,0	108,5	3 802,9
Nemocenské pojištění	3 203,6	3 469,5	108,3	265,9
Důchodové a nemocenské pojištění	47 988,7	52 057,5	108,5	4 068,8
Příspěvek na SPZ*	1 915,7	2 078,9	108,5	163,2
CELKEM	49 904,4	54 136,4	108,5	4 232,1

Zdroj: ČSSZ

* státní politika zaměstnanosti

Tabulka 6.2: Srovnání dosavadních příjmů z pojistného s adekvátními výdaji státního rozpočtu

	Výběr pojistného za leden (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Výdaje za leden (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Rozdíl mezi výběrem a výdaji za leden (v mil. Kč)	
	2022	2023		2022	2023		2022	2023
Důchodové pojištění*	44 785,1	48 588,0	108,5	47 542,5	56 411,3	118,7	-2 757,4	-7 823,3
Nemocenské pojištění	3 203,6	3 469,5	108,3	4 474,7	4 164,4	93,1	-1 271,1	-694,9
Důchodové a nemoc. pojištění	47 988,7	52 057,5	108,5	52 017,2	60 575,7	116,5	-4 028,5	-8 518,2
Příspěvek na SPZ	1 915,7	2 078,9	108,5					
CELKEM	49 904,4	54 136,4	108,5					

Zdroj: ČSSZ (účetní bilance)